

Zrod filosofie

* Patočka – mýtus jako „polosen mysli“ – „mytický člověk dříve ví, než se ptá“

* řec. arché – lat. principium – otázka po nutnosti, která řídí všechno, co je nakolik to je

* otázka po světu v celku

* problém je, že v dějinách a v našem novověkém světě rozumíme přírodě a světu vůbec naprosto jinak, než staří Řekové;

* fýsis – překládáno jako „příroda“ (náš filosof Ignác Jan Hanuš překládal jako „přeroda“, aby zdůraznil proměnlivost a rodivost) – řec. fyo = raším, kypím, vzrůstám; řec. fós (gen. fotos) = světlo – fýsis je celková souvislost jevení jakožto ze-sebe-sama-vzcházení-a-zacházení-do-skrytosti; v kontrastu proti tomu porovnej novověké pojetí přírody jako kauzální souvislosti předmětů

* je nutno rozumět našim vlastním předporozuměním, která vkládáme do starých myslitelů

* přirozený postoj – žije zanořen do situací ve světě, nemá čistou poznávací pretenci, ale jeho rozumění pravdivost dostačuje pro relativní situace, do nichž vstupujeme ve světě – např. to, že tyto klíče leží zde na stole, může být pro praktický život důležité, ale tato pravda je nahodilá, nemá platnost trvajícího vědění, které by překračovalo praktickou potřebu běžného života

* teoretický postoj stojí proti postoji přirozenému – nestačí mu pomíjivé vědění jednotlivých životních situací, ale usiluje o vědění, které má trvalou platnost a podstatnou nutnost

* řec. theoriá = „vbliknutí“, vhled do podstatné nutnosti tak, jak se odhaluje z hlediska celku

* filosofie = láska k moudrosti

* Platón, Aristoteles – počátkem filosofie je údiv (řec. thauma), v němž žitě překračujeme jevy směrem k jejich jevení

* to nejdůležitější a základní výchovný aspekt filosofie je vydržení v napětí bytostného tázání

* otázky a péče o vlastní tázání jsou podstatou péče o duši